

Lest izhaja vsak ponedeljek. Naročnina: za 1 mesec L. 2.—, za 3 mesece L. 5.—, za 6 mesecev L. 10.—, za leto L. 20.—, za celotno leto L. 75.—, v izposojilništvu mesečno L. 6.50 v. e. — Oglasnina za 1 mm prostora: za prvi tiskovni dan L. 1.—, za drugi dan L. 0.50, za tretji dan L. 0.30, za vsak dan po tem L. 0.20. — Oglasi za prodajo in obiranje oglaševanja L. 1.—, za ostanke L. 0.50, oglaševanje denarnih zavodov L. 2.—, oglaševanje na prvi strani L. 2.—.

EDINOST

Uredništvo in upravnništvo: Trst (3), ulica S. Francesco d'Assisi 20. Telefon 11-57. Dopolni naj se pošiljajo izključno uredništvu, oglaševanje, reklamacije in denar na upravnništvo. Rokopisi se ne vračajo. Neprankirana pisma se ne sprejemajo. — Last, založba in tisk Tiskarne "Edinost". Poduredništvo v Gorici: ulica Giosuè Carducci št. 7, I. n. — Telef. št. 327. Glavni odgovorni urednik: prof. Filip Perle.

Dva bloka v Ženevi

V nedeljo smo orisali na tem mestu stališča, ki jih zavzemajo posamezne vlade glede razorožitve, o kateri razpravlja od četrtke dalje pripravljala komisija Družbe narodov za razorožitev. Razlikovali smo tri različna naziranja: na eni strani zapadne velesile ter številne izmed ostalih držav, ki stojijo na stališču, da dosedanja varnostni sistem ne nudi se dovolj nega jamstva, da bi se moglo takoj sklepati o radikalnih odločitvah glede razorožitve. Na drugi strani pa je Nemčija, ki je bila po mirovni pogodbi razorožena in ki stoji na stališču, da je že prišel pravi hip, ko se more resno misliti na razorožitev.

Med tri dve stališči je padel ruski predlog o popolnem uničenju vseh oboroženih sil, uničenje, ki se ima takoj začeti ter popolnoma dovršiti v teku štiri let. Po tem predlogu bi se poslali vojaki domov, nabori bi se prepovedali, generalni štabi razpustili in odpravili, vojna industrija bi se uničila, prepovedale bi se vojne priprave vseh vrst — skratka: od sedanjih armad bi ne smelo ostati nikakega sledu več.

Cim je bil ta predlog postavljen, je postal glasen sum, da ga je sovjetska vlada postavila predvsem v svrhu demonstracije proti ostalim državam, ki odklanjajo, kot rečeno, v sedanjem hipu tako radikalne ukrepe. Padla je v nekaterih listih tudi beseda sabotaža, češ da je namen Rusov ta, da s takimi "demagoškimi predlogi" sploh onemogočijo vsak uspeh pripravljane komisije za razorožitev, kajti obe stališči sta tako nezdružljivi, da je sporazum izključen in neuspeh konferenče že vnaprej gotov. S tem bi bila "sabotaža" uspešna in cilj dosežen.

Na ponedeljkovi seji pripravljane konferenče je imel načelnik ruskega odposlanstva g. Litvinov dolg govor, v katerem je obrazložil stališče svoje vlade. S ponosom je poudarjal, da je ruski predlog edini konkretni predlog glede tega vprašanja. V nasprotju s trditvami, da bi ruski predlog ne bil iskren, je govoril naglas, da je pooblaščen od ruske vlade, da izjavi, da je Rusija pripravljena odpraviti vse svoje oborožene sile, ako storijo isto tudi vse druge države. Radi tega stavi konferenci naslednji dve vprašanji, o katerih naj se izjavi: 1) Je-li konferenca za razorožitev pripravljena sprejeti za podlago svojega nadaljnjega dela načelo splošne in popolne razorožitve ali ne? — 2) Je-li konferenca pripravljena organizirati prvi del razorožitve, s čimer bi se že v prvem letu zelo otežila vojna? — Se le ko se konferenca izjavi glede teh dveh točk, bo mogla Rusija natančneje pojasniti svoj načrt. Ob koncu se je ruski govornik obrnil na ameriško odposlanstvo s pozivom, naj se njegovemu predlogu, kajti to bo najslabše manifestacija tudi ameriških predlogov proti vojni.

S tem govorom je dal g. Litvinov ruskomu radikalnemu stališču popolnoma jasne oblike. Razprava, ki je sledila, pa je razjasnila tudi te stališče konferenčni napram njemu. Govorila sta se zastopnika Nemčije in Turčije. Nemški zastopnik grof Bernstorff je ruski predlog toplo priporočal ter pozival konferenco, naj preide čim prej od teoretičnih razprav k praktičnim dejanjem, t. j. čim prej naj se skliče mednarodna konferenca za razorožitev, ob koncu pa je dodal, da se bo moglo razpravljati o ruskem predlogu še le po drugem čitanju mednarodnega predloga, ki ga je izdelala pripravljala konferenca in ki ga je stavil že pred enim letom Francoz Paul Boncour. Nato je izjavil se turški zunanji minister, da njegova vlada odobruje popolnoma ruski predlog, čigar odobritev konferenci toplo priporoča.

Okoli ruskega predloga se je ustvaril tako ožji blok, ki ga tvorijo Rusija, Nemčija in Turčija. V glavnem sta torej vidna na pripravljani konferenci za razorožitev dva bloka, katerih stališči sta tako oddaljeni drugo od drugega, da bo sporazum skrajno težaven. In to še tem

bolj, ker ta ogromna razlika ni tehnične, temveč načelne narave.

Proračun ministrstva za nacionalno gospodarstvo

Pričetek razprave v poslanski zbornici

RIM, 20. Po otvoritvenih formalnostih in po odobritvi raznih predlogov za vzakonev poedinih ukazov je poslanska zbornica na svoji današnji seji pričela razpravo o proračunu ministrstva za nacionalno gospodarstvo.

Med prvimi je posegel v razpravo posl. on. Rossi-Passavanti. Predlagal je, naj bi se posvečala kmetijskemu solstvu večja skrb, posebno kmetijskim srednjim šolam. Sploh je število kmetijskih šol nezadostno in naloga kmetijskih srednjih šol je, da vzgojijo bodoče ravnatelje kmetijskih podjetij. Nato je razpravljal o gozdarstvu in priporočal vladi, naj z vsa odločnostjo nadaljuje započeto delo gozdozivanja. Svoj govor je zaključil s hvalo na račun vlade, ki je izdala v poslednjem času toliko ukrepov v korist agrarnih kreditov.

Poslanec on. Finzi je v svojem govoru poudarjal, da bi bilo treba poskrbeti za ohrano in nadaljnji razvoj malih posestev. Opozarjal je na negotov položaj, v katerem se nahajajo poljedelci, ki so najeli agrarna posejila. Zatem je govoril o vprašanju namakanja njiv in travnikov ter o izkoriščanju električne energije. Ob koncu je podal nekaj opazk k žitni politiki vlade, posebno v kolikor se ta tiče pečenja kruha.

On. Morelli je hvalil odločno akcijo, ki jo je započela vlada proti jetiki. Ta borba je bila popolnoma z obveznim zavarovanjem proti jetiki. S tem vprašanjem se je poslanec podrobno bavil z raznih vidikov.

On. Casertano je zaključil sejo ob 17.45. Prihodnja seja, na kateri bo poročal minister za nacionalno gospodarstvo o nacionalni gospodarski politiki vlade, bo jutri popoldne.

Vprašanje kolektivnih delovnih pogodb za kolone in zemljiške najemnike

RIM, 20. Vlada se v poslednjem času bavi z vprašanji kolektivnih delovnih pogodb za kolone in zemljiške najemnike. Državni podtajnik on. Bottai je dal podrejenita uradom navodila, naj pospešijo proučevanje obeh problemov, da se bo moglo čim prej pričeti z izdelanjem takozvanih delovnih predpisov.

Ministrski svet je na svojem poslednjem zasedanju odobril dekret o ustanovitvi četirih sekcij poedinih pokrajinskih gospodarskih svetov, ki jim bo, kakor znano, poverjeno vodstvo posredovalnih uradov za delo. V zvezi s tem se pripravlja v ministrstvu za korporacije pravilnik, ki bo v kratkem izdelan.

Nakupljeno zlato za 2.900.000 dolarjev

NEAPELJ, 20. Včeraj je prišel v neapeljsko pristanišče prekoceanski parnik "Roma", ki je pripeljal za 2.900.000 dolarjev zlata, katero je nakupila italijanska vlada na new-yorskem trgu na račun zavoda "Banca d'Italia". Sinoči je bil prodanec tovor na dveh kamionih prepeljan v neapeljsko podružnico zavoda.

Mraz v Toskani

FIRENZE, 20. Od petka dalje vlada po vsej Toskani precej hud mraz. V Val Lombrosi je zapadel sneg. Temperatura je padla na 5 stopinj pod ničlo.

Morilec matere obsojen na 15 let ječe

MILAN, 20. Renzo Pettine, obdolžen, da je umoril mater in skrli njeno truplo v zaboj, je bil danes obsojen na 15 let in 6 dni ječe in na 600 lir globe.

Spor med madžarsko vlado in opozicijo poravnana

BUDIMPEŠTA, 20. Ministrski predsednik grof Bethlen je danes izjavil, da je bil poravnana spor med vlado in opozicijo, ki je pred par dnevi demonstrativno zapustila parlament. Opozicijske stranke bodo spet prisostvovala proračunski razpravi.

Nobilejev zrakoplov "Italia" pripravljen v Milano za polarno ekspedicijo

MILAN, 20. Sinoči ob 23.45 je močno ropotanje motorjev vzbudilo pozornost meščanov. V zraku se je prikazal zrakoplov "Italia", ki ga je osvetljeval močan žaromet. Zrakoplov je dalje časa krožil nad mestom in posebno nad trgom pred milanskim domom, kjer se je bilo zbralo mnogo občinstva, vračajočega se iz gledališč, ki je poslovalo Nobilejevemu zrakoplovu prvi pozdrav lombardijske metropole.

Nekaj trenutkov pred svojim prihodom nad mesto, je "Italia" oddal radiobrazgojavo, v kateri je sporočil, da je na krovu vse v najlepšem redu ter da bo zrakoplov krenil proti Veroni in se bo proti jutru povrnil proti Milanu ter pristal na letališču v Baggiu.

In res se je ob 5.50 zrakoplov je vračal proti Baggiu. 250 vojakov-alpincev je tam čakalo pod poveljstvom majorja Sabatinija, da pomagajo ogromnemu zrakoplovu v hangar. "Italia" je več časa krožil nad mestom, okrog 6.10 pa je oddal znamenje, da bo pristal. Močan veter je precej oviral pristonek zrakoplova, a spretnosti krmilarja gen. Nobileja se ni mogel dolgo upirati. Zračna ladja se je polagoma bližala zemlji, vojniki so pograbili za vrvi in pritrtili sidra, nakar so jo skrbno spravili v hangar.

Plovba je nad vse pričakovano dobro uspeša.

Ladja "Città di Milano" je včeraj odpeljala proti Špitzbergom

SPEZIA, 20. Danes zjutraj je bil na ladji "Città di Milano" državni podtajnik admiral Siriani, ki je nalašč zato prišel v Spezijo. Poslovil se je v krajšem govoru od posadke, kateri je želel v imenu načelnika vlade najboljšo pot. Ob 17. uri je počasi odpeljala iz pristanišča proti Špitzbergom, kjer bo služila kot baza ekspediciji generala Nobileja na severni tečaj.

Razsodba kasacijskega sodišča

glede žaljenja sindikalnih organizacij

RIM, 20. Prva kazenska sekcija kasacijskega sodišča je proglasila razsodbo, glasom katere je treba smatrati žalitev sindikalnih organizacij, ki tvorijo ustavni del državne uredbe, kot kazensko dejanje. Ta razsodba je bila izrečena povodom rekurz, ki ga je vložil neki Alojzij Gengarolli. Porotno sodišče v Perugiji ga je namreč obsodilo na 3 mesece zapore, ker je žalit ustavno uredbo, predvsem pa sindikate, s tem, da je nekemu svojemu znanu prigravljaj, naj se ne vpiše v sindikat. Kasacijsko sodišče je obsodbo potrdilo z motivacijo, da so bile žalitve naperjene predvsem proti vladi radi uvedbe fašistovskih sindikatov, ki so največja in najnevarnejša uredba, katero zaznamuje moderna zgodovina v državni upravi, kajti s korporacijami je dosegla fašistovska revolucija v svojem petem letu svoj višek. K tej motivaciji dodaja kasacijsko sodišče, da se lahko brez drugega uporablja pri sličnih obsodbah z ozirom na to, da je utemeljena po zakonu in zgodovini poslednjih pet let italijanskega življenja.

Razsodba posebnega tribunala

v procesu proti komunistom v Siciliji

RIM, 19. Pred posebnim tribunalom za obrambo države se je nocoj zaključil proces proti devet in tridesetim komunistom v Siciliji, obdolženim, da so snovali zaroto proti državnim oblastem, da so hujskali k oboroženim vstajim in zagrešili še več drugih zločinov. Med obtoženimi je bil tudi bivši poslanec Lo Sardo. Tribunal je opustil, ker niso zagrešili zločina, štiri obtožence, šest obtožencev pa radi pomanjkanja dokazov. Obsojeni pa so bili: Rossi, Napoli, d'Agostino in Chiappari vsak na 3 leta ječe; Giudice na 3 leta in 6 mesecev; Rotondo 2 leti in 6 mesecev; Lo Porto, Lega, Trabia, Pugliesi in Davi na 2 leti in 2 meseca ječe; Garruso na eno leto, 9 mesecev in 20 dni ječe.

Bosi in Allegato sta bila obso-

jena na 10 let ječe; Bresio, Lo Sardo in Fiore vsak na 8 let; Albanese, Milinanni in Bonelli na 7 let; Fardella, Fanales in Vetrini na 6 let; Luciano na 5 let in 4 mesece; Minacapelli in Lo Presti na 4 leta in 4 mesece; Zuccarello in Montalbani na dve leti in dva meseca ječe. Poleg tega so bili vsi obsojeni na tri leta posebnega nadzorstva.

RIM, 20. Pred posebnim tribunalom za zaščito države sta se vršili danes dve razpravi, in sicer proti tečaju Raimelo Scaviju in Josipu Colombu. Prvi je bil obtožen zarote proti državni oblasti in prevratne propagande. Obsojen je bil na 2 leti ječe in dve leti posebnega nadzorstva, a le radi tega ker je širil prevratne ideje. Drugi, doma iz Fagnana Olone, je bil istotako obtožen zarote in prevratne propagande. Obsojen je bil na pet let ječe in 3 leta posebnega nadzorstva.

Oprostitev

RIM, 20. V novembru 1926 so nekateri mladi fašisti, ki jih je bila hudo razburila vest o zločinskem atentatu proti načelniku vlade, vdrli v stanovanje Ivana Lerde in v prostore bivše Delavske konfederacije ter so tam poškodovali in razmetali pohištvo in druge stvari. Tako pravi obtožnica. Policija pa jih je presenetila in nekatere aretirala. Prišlo je na ta način do obravnave pred tukajšnjim sodiščem. Zagovornik je dokazoval, da dejanje ne tvori zločina, ker obtoženci niso ravnavali v zlobi. Sodišče je sprejelo zagovornikovo tezo in je obtožence oprostilo.

Delo razorožitvene komisije

Razprava o ruskem predlogu Nemčija in Turčija podpirata Rusijo

ŽENEVA, 19. Danes popoldne je pripravljala komisija za razorožitev nadaljevala svoje delo. Bil je poleg drugih navzoč tudi zunanji minister Tefvik Rušid beg.

Glavna točka dnevnega reda je bila pač razprava o ruskem predlogu glede takojšnje splošne in popolne razorožitve. Kot prvi je posegel v razpravo ruski delegat Litvinov. Povdaril je, da takega predloga ni še nihče stavil Družbi narodov. Dotaknil se je švedskega predloga glede razorožitve, ki je bil stavljen pred tremi leti. Po tem predlogu, bi smela imeti Rusija 735.000 vojakov stalno pod orožjem. Te in druge slične podatke je omenil bržkone, da podkrepi mirsljubnost Rusije, ki v tem času res nima več kot okrog 610.000 mož aktivne vojske. Nato je kritiziral metode Družbe narodov, ki je že na 38 zasedanjih sveta in zbora razpravljala o razorožitvi, ki je v ta namen inenovala 14 različnih komisij, katere so imele v celoti 120 zasedanj, pa vendar v tem pogledu še ni doslela prav nikakega uspeha.

Nato je govoril o radikalnem ruskem predlogu. Dejal je, da se je izrazilo zanj 124 delavskih organizacij z mnogimi milijoni članov in 14 držav.

Za Litvinovim je govoril še načelnik nemške delegacije grof Bernstorff, ki je ruski predlog podpiral. K besedi se potem nihe več ni oglasil. Rusi ter Nemci in Turki, ki so se tudi postavili na njihovo stran, so pričakovali, da bo predlog izročen v proučitev posebni komisiji, ki bi ga seveda razmrečevala in končno pokopala. Zgodilo pa se ni tako, marveč je bila seja enostavno zaključena in se bo, kot izgleda, razprava o tem predlogu jutri nadaljevala.

Nemčija in Rusija

Rusija krčila pogodbo iz l. 1925.

BERLIN, 20. Napetost v odnosih med Rusijo in Nemčijo, ki je nastala povodom aretacije več nemških državljanov v donjskih rudnikih, se še vedno ni ublažila. Nasprotno, položaj postaja vedno bolj zapleten.

Rusko-nemška pogodba, ki je bila sklenjena 12. oktobra 1925, določa med drugim za nemške državljane, ki prebivajo v Rusiji naslednja jamstva: V slučaju aretacije katerega nemškega državljanja morajo ruske oblasti predložiti pristojnim nemškim konsulatom v teku enega tedna

njegove osebne podatke; konsularnim uradnikom mora biti dovoljen dostop do Nemcev, ki se nahajajo v ruskih zaporih; objavljeni morajo biti razlogi, radi katerih so se izvedle poedine aretacije.

Ruska vlada pa se doslej še ni ravnala po teh določbah in je torej poleg vsega drugega kršila tudi omenjeno pogodbo.

Medtem se v Berlinu pričakuje inženir Goldstein, eden izmed onih Nemcev, ki so bili aretirani v donjskih rudnikih, ki pa je bil te dni izpuščen na svobodo in ki je že na potu v domovino. Inž. Goldstein bo zamogel dati vladi točno in podrobno poročilo o aretacijah in razlogih, radi katerih so bili Nemci prijeti in zaprti.

Ibsenova proslava v Oslu

povodom 100-letnice njegovega rojstva

OSLO, 20. Ibsenove proslave povodom 100-letnice rojstva velikega norveškega pisatelja, so danes dosegle vrhunec. Vse mesto je v zastavah. Na pokopališču Sv. Salvatorja, kjer leže zemeljski ostanki pokojnika, se je ob 11. uri vršila svečana ceremonija. Na grob je bilo položeno mnogo krasnih vencev, med katerimi so bili tudi venci parlamentarnega zastopništva, vlade in zastopnikov tujih držav.

Opoldne so vse norveške vojne ladje in utrde oddale pozdravne salve. V vseh šolah se je proslavil Ibsenov spomin s slavnostnimi predavanji.

Verski nemiri v Romuniji

Krvavi spopadi na Sedmograškem

BUKAREŠT, 20. V nedeljo so se vršile po vsem Sedmograškem velike demonstracije proti novemu zakonu o ureditvi razmerja med cerkvijo in državo, ki odvzema cerkvi privilegirano stališče. V vseh večjih mestih so se vršile demonstracije s pravoslavni duhovniki na čelu. V Marossigetu je prišlo

do spopadov med orožništvom in demonstranti. Ko so orožniki hoteli preprečiti demonstracije, je množica pod vodstvom duhovščine navalila nanje in so morali poseči po orožju. 15 duhovnikov je bilo ranjenih, 5 izmed njih je podleglo ranam. V znak protesta je grško-katoliška duhovščina sklenila ustaviti do nadaljnjega maševanje.

Jugoslovenski finančni odbor

se bavi s finančnim zakonom

BEOGRAD, 20. Plenum finančnega odbora je danes popoldne nadaljeval razpravo o finančnem zakonu. Kot glavni govornik je nastopil poslanec Demetrovič, ki je stavil več zahtev, v zmislu katerih bi se naj finančni zakon spremenil. Finančni minister dr. Marković je njegovim zahtevam ugodil. Tudi kmetijski minister Stanković je sprejel več predlogov govornika. V razpravo sta posegla tudi poslanca dr. Žerjav in Neundorfer. Nato je finančni minister izjavil, da se gradivo za izenačenje finančne administracije ureja in da bo narodni skupščini v najkrajšem času predložen tozadevni zakonski načrt. Danes je finančni odbor zaključil razpravo o prvem poglavju finančnega zakona. Glasovanje o tem poglavju se bo vršilo na prihodnji seji.

Pred počitnicami jugoslovensko narodne skupščine

BEOGRAD, 20. Muslimanski poslanci so danes odpotovali iz Beograda, ker se pričena v petek veliki muslimanski praznik bajram. Vladni krogi zatrjujejo, da bo narodna skupščina takoj po sprejetju celotnega državnega proračuna za poslovno leto 1928-29 odšla na velikonočne počitnice, ki bodo trajale najmanj do 20. aprila.

Bečlj v Nikaragui

MANAGNA, 20. Pristaši generala Sandina so danes v bližini Neuve Segone streljali proti ameriškim letalom, ranili enega ameriškega kapetana in močno poškodovali eno letalo.

DNEVNE VESTI

Vprašanje trgovskega registra

Kot smo že poročali, vsebuje načrt novega trgovskega zakonika tudi važne določbe o trgovskem registru. Ta register bo po novih določbah, če obvelja, poverjen pokrajinskim gospodarskim svetom, ki so, kot znano, nasledniki prejšnjih trgovskih zborov in so prevzeli vse njihove posle.

O tem predmetu traja že več časa javna razprava po listih. Medtem ko se vsi strinjajo glede trgovskega registra samega, so mnenja zelo različna glede vprašanja, kdo naj te registre vodi. Mnogi izražajo mnenje, da bi se morala ta naloga poveriti sodišču, kajti za vodstvo trgovskega registra, da so potrebna svojstva, ki so lastna le sodiščem. Na drugi strani pa naglašajo pristaši pokrajinskih gospodarskih svetov dejstvo, da so imele že prejšnje trgovske zbornice nekatera področja, glede katerih bi se prav tako lahko trdilo, da bi po svoji naravi eno samo enoto, medtem ko bi bila ta enota raztrgana in vse poslovanje komplicirano in oteževano, če se registri poverijo sodiščem, a če ostanejo na drugi strani vsi posli prejšnjih trgovskih zbornic v rokah njihovih naslednikov — pokrajinskih gospodarskih svetov.

Iz mestnega doma

Včeraj popoldne je bil na prefekturi zaprežen drugi vicepoštast tržaške občine dr. Ferruccio Grego. Prisrsko je sprejel prefekt kom. Bruno Fornaciari. Sinoči je odpotoval v Rim vicepoštast Cuzzi, da podpisuje posojilo v znesku 5 milijonov lir, ki ga najme občinska planarna. Posojilo se porabi za razširitev mreže električnih napeljav v Trstu tako da bodo imeli električno razsvetljavo, ko bodo dela končana, tudi kraji v okolici ter oni predeli v bližini središča mesta, kjer ni še bila napeljana.

CENE NA DEBELO V ZADNJEM TEDNU

Po podatkih pokrajinskega gospodarskega sveta v Milanu je bil tedenski indeks cen na debelo v drugem tednu meseca marca, ki se je zaključil v soboto, 489.31, t. j. za 0.85 višji nego v prejšnjem tednu, ko je znašal 488.46. Neznatne spremembe so se zaznavale pri raznih vrstah blaga, medtem ko so industrijski predmeti znatno padli, namreč od 556.94 na 549.81. Ta padec se pripisuje zmanjšanju povpraševanja. Med drugimi vrstami blaga so porasla živila od 580.76 na 585.39 in tkanine od 450.13 na 455.15. Padli so na drugi strani kemični izdelki od 447.88 na 446.95, rudnine in kovine od 423.58 na 422.67. Stavbni material in les sta nepremenjena na točki 522.22.

IZ UREDNIŠTVA

Iz več krajev prejemamo pogostoma anonimne dopise, ki se nanašajo na najrazličnejše predmete. Često bi se dali objaviti, toda, ker so brez podpisa, romajo v koš. Da ne bo v bodoče nesporazumljenj v tem pogledu, prosimo vse dopisnike naj se na svojih dopisih podpisajo. Pri tem pa ne zadostujejo splošne oznake kot "Mladina", "Vasčana", "Opazovalce" in podobno. Uredništvo mora vedeti, kdo mu piše, in zato je potrebno, da se

Dopisnik podpiše s polnim imenom in naslovom. To je potrebno tudi radi tega, da se more uredništvo v gotovih slučajih obrniti na dopisnika potom pisma radi kakih pomanjkljivosti ali v svrhu odgovora.

Sveđda velja vedno, da se držijo imena dopisnikov strogo tajno. Pod dopisom se objavijo le tedaj, če to dopisnik izrecno zahteva.

Rojstva, smrti in poroke v Trstu

dne 18. marca 1928

Rojeni: 13;
mrtvi: 4;
poroke: 12;

Dne 19. marca 1928

Rojeni: 17;
mrtvi: 16;
poroke: 5.

Iz tržaškega življenja

Tramvaj proti vozičku

Včeraj jutraj okoli 8. ure je 48-letni Marijan Caporal, lastnik majhne prodajalne zelenjave v ulici Broletto št. 183, peljal skozi predor Montuza ročni voziček, natovaljen s sadjem in zelenjavo. Ko je privozil iz predora, je za pazil, da se mu bliža tramvaj proge št. 2, ki je vozil proti Škedenju. Caporal se je skušal umakniti z vozičkom s tira, toda nesreča je hotela, da je kolo vozička obkrožilo v zarezni tračnici. Zavrtač, ki je vodil tramvaj, je sicer takoj stisnil zavore, a kljub temu je tramvaj zadel s precejšnjo silo ob voziček. Radi sunka je oje vozička udarilo s tako silo Caporala v prsa, da je siromak teledni na tla in obležal skoro nezavesten. Zdravnik rešilne postaje, ki je bil telefonično poklican na lice mesta, je ugotovil, da je Caporal zadobil hude poškodbe po prsih — zlomil si je dve rebri — in si pretresel možgane.

Ponesrečenec je bil prepeljan v mestno bolnišnico, kjer se bo moral zdraviti najmanj kake 3 tedne.

Neprijetna kopel.

Ko je 43-letni težak Jakob Slavich, stanujoč v ljudskem prenočišču v ulici G. Gozzi št. 5, predpreteko moč okoli 1. ure šel mimo kanala, se je iz neznanega vzroka — morda je bilo temu vzrok vino — preveč približal bregu, tako da mu je zdajci zmanjkalo tal pod nogami in štrknul v mrzlo vodo. Ker ga je obkrožila pri plavanju, je možu prav slaba predla. K sreči so njegovi klici na pomoč vzbudili pozornost nekega mladeniča, ki je pohitel telefonirati rešilni postaji. Kmalu potem so dospeli na lice mesta zdravnik in dva postrežnika, katerim se je posrečilo potegniti Slavicha, ki se je bil medtem oklenil nekega kamna, strlečega iz zida, na kopno. Bil je že skranj čas, kajti mož je radi mrzle kopeli in ker se je pošteno napil vode, že omegoel. Po prvi pomoči je bil revez prepeljan v mestno bolnišnico. Oponogel si bo v par dneh, če si ni nakopal kakega nevarnega prehlada.

Dve žrtvi burje

Dasi včeraj burja ni bila posebno huda, je vendar zakrivila nezgodo, radi katere bo 23-letna Josipina Girotti, stanujoča v ulici Molino vento št. 23, morala več tednov čuvati posteljo. Ko se je včeraj predpoldne Girottijsva vrnila domov, je radi močnega sunka burje padla tako nesrečno, da se je hudo poškodovala po prsih; najbrž si je tudi zlomila kako rebro. Reva je dobila prvo pomoč od zdravnikar rešilne postaje, nato je bila prepeljena v mestno bolnišnico, kjer so jo sprejeli v kirurški oddelku.

Z nekim avtomobilom je bil včeraj prepeljan v mestno bolnišnico 57-letni težak Peter Indrigo, stanujoč v ulici Molino a vapore št. 3; imel je zlomljeno V. VI. in VII. rebro na desni strani prs. — Mož je povedal, da ga je na ta način zdelala burja, ki ga je dne 16. t. m. vrgla v ulici Arcata. Indrigo je dobil prvo pomoč od zdravnikar dr. ja Glianinija, na katerega nasvet se je naposled podal v bolnišnico.

Avtomobil ga je podrl

Včeraj popoldne je neki avtomobil, ki je vozil proti Corso V. E. III., podrl na trgu Borsia 18-letnega elektrotehniika Frana Maverja, stanujočega v ulici Valle št. 8. Maver je namreč prišel iz veže hiše št. 9 in prišel nenadoma na pot avtomobilu, tako da sofer — 22-letni Ernest Pozar, stanujoč v ulici Torbianca št. 14 — ni mogel preprečiti nesreče, čeprav je skoro na mestu ustavil. Pri padcu je prišel Maver z levo nogo pod kolo, ki mu jo je zlomilo v stegnu. Z istim avtomobilom je bil ponesrečen prepeljan v mestno bolnišnico, kjer bo moral čuvati posteljo najmanj kakih 6 tednov.

Nezgoda pri dala

Na dvorišču tovarne umetnega kamna P. Seravalle je 31-letni Fortunat Claut, stanujoč v ulici Bosco št. 15, včeraj popoldne nakladal na voz stopnice iz cementa. Med delom se je mož spodrsnil in omahnil, tako da je prišel z desno roko med stopnico in kolo ter si pri tem zmečkal prst sredinec. Po prvi pomoči, ki mu jo je podal zdravnik rešilne postaje, je bil Claut prepeljan v mestno bolnišnico. Zdraviti se bo moral kake 3 tedne.

Dva požara.

Včeraj popoldne ob 17.15, je bila postaja mestnih gasilcev po telefonu obveščena, da se je na zemljišču ob železniški progi med Cedassom in Miramarom vnela posuša trava. Gasilci, ki so se pod poljestvom poročnika Uxa takoj podali na lice mesta, so imeli precej siten posel, kajti radi burje se je bil ogenj zelo razširil; plameni so objeli suho travo in grmovje na ploskvi kakih 1000 kvadratnih metrov. Po poldrugournem delu so gasilci ugasili požar, ki je povzročil le neznatno škodo.

Radi slabo delujočega dimnika pri peči je sinoči okoli 20. ure izbruhnil ogenj v skladišču vojaške bolnišnice v ulici F. Severo. Mestni gasilci, ki so takoj pohiteli na lice mesta, so ogenj že v kali zadušili. Škoda se ceni na par sto lir.

Tržaško sodišče

Avtomobilska nesreča in njene sodne posledice.

Včeraj je stal pred sodnim dvorn četrti sekcije pod predsedstvom cav. Sbiša 37-letni Roman Calligaris, sofer tvrdke A. Gatti. Dne 1. nov. pr. 1. je vozil kamion omenjene tvrdke po ulici dell'istria, ko mu je nakrat prezevala pot gruča otrok, med temi Nazaren Para, star 6 let, ki se ni več ugenil umakniti avtomobilu in je končal pod kolesi. Z istim kamijonom je bil otrok potem prepeljan v težkem stanju v mestno bolnico, kjer so ga sprejeli v kirurški oddelku. Imel je pretresene možgane.

Sofer opiše na obravnavi nesrečo. Napravil je vse, kar je bilo mogoče, da jo prepreči, a mu ni bilo mogoče. Vozil je razmeroma počasi.

Otroče, prisotno na obravnavi, noče spregovoriti niti besedice. Predsednik zamore le iz njegovega priklonovanja in odkimovanja z glavico razbrati približno, kaj hoče povedati.

Več priči opiše nesrečo in trdi, da sofer ni mogel dovolj hitro ustaviti, ker mu je mali Nazaren priletel prav pod kolesa.

Braniel je odvetnik dr. Berton in sodni dvor je oprostil Calligarisa, ker ni zagrešil nikakega zločina.

Ker se je zoperstavil mestnemu stražniku in ga akval vrel v morja.

Pred dnevi smo poročali o obravnavi proti vozniku Antonu Poliju, obtoženemu groženji in nasilstvu proti mestnemu stražniku Beacovichu in tovarišu poslednjega Arturo Micheluzziu. Vrhui tega je obtožen zločina žaljenja civilnih organov.

Citatelj se gotovo spominja, da je bil Polli ustavljen od mestnega stražnika v hipu, ko se je prav korajžno boksal z nekim soferjem na pomolu Bersaglieri, in da se je potem z vso silo jezen vr-

gel na mestnega stražnika Beacovicha, z namenom, da ga vrže v morje. Sele s pomočjo tovariša Arturo Micheluzzija, mestnega stražnika, je bil Polli prepeljan na komisarjat in aretiran.

Polli pravi, da se ne spominja ničesar. Bil da je popolnoma pijan. Ta zagovor je navedel tudi na zadnji obravnavi, ki je bila prenesena, ker je branitelj odvetnik Dino Berton želel še preštudirati tozadevne listine.

Cfca stražnika izpoveda na obravnavi v smislu obtožnice in priče opišejo tudi tragikomiten prizor aretacije.

Pollija brani odvetnik dr. Dino Berton.

Državni pravdnik je zahteval za Pollija 3 mesece in 15 dni ječe, toda sodni dvor je sprejel tezo zagovornika, ki je trdil, da je Polli ravnal v pijanosti, in je obsodil obtoženca na 2 meseca in 2 dni ječe ter na 70 lir globe.

Vesti z Goriškega

Goriške mestne vesti

Izključili so jih iz fašistovske stranke

Fašistovski novinarski urad v Gorici sporoča, da je vodstvo fašistovske stranke naložilo disciplinarno kazen sledečim fašistom iz Krimina.

Izključili so iz fašistovske stranke za nedoločen čas, in sicer radi težkih disciplinarnih prestopkov in radi razdiralnega delovanja v stranki, cav. uff. Henrika Franciscija, cav. uff. Nicolaja Bernardinija, henrika De Savorgnanija in Josipa De Savorgnanija.

Grajo pa je izrekla fašistoma Ivanu Tomadoni-ju ter Rihardu Tomadoni-ju radi soddgovornosti pri dejanju zgoraj omenjenih fašistov iz Krimina.

Požar na svetogorski postaji

Predvčerajšnjim je zgorela v bližini svetogorske postaje baraka družbe Ruggero Santini ter ves v njej nahajajoči material. Požar je napravil okrog 15.000 lir škode, ki ni krita z zavarovalnico. Zdi se, da je ogenj nastal radi neopreznosti zaposlenih delavcev, ki so si radi hudega mraza zadnjih dni zažigali ogenj, da bi se pogreli, pa so zvečer pozabili pogasiti ga.

Nesreča priletelca moža

Zeleni križ je prepeljal predvčerajšnjim v goriško bolnišnico Antona Kumerja, starega 64 let, iz Kojškega. Ko je omenjeni bil namenjen čez pevnski most, se je spodtaknil in si zlomil levo nogo. Zdravniški pravijo, da bo ozdravel v 40 dneh.

Levo nogo si je zlomil.

Zeleni križ je moral v zadnjih jutranjih urah včerajšnjega dne prepeljati iz Gradiške v goriško občinsko bolnišnico Alojzija Noveltija, starega 44 let. Padel je s kolesa ter si zlomil levo nogo.

Zaprl si ga.

Orožniki so zaprli Pavla Rasperja iz občine Vrhpolje pri Vipavi, ker je v poznih ponočnih urah hodil brez pravega cilja po goriških ulicah.

GORIŠKA POROTA.

Nadaljevanje porotne obravnave proti Alojziju Molinu.

Včeraj ves dan do pozne večerne ure se je nadaljevala porotna obravnava proti Alojziju Molinu, obtoženemu dvakratnega nedovršene umora. Govorili so najprej zastopnik civilne stranke odv. Vinci, nato državni pravdnik cav. Tripani in končno še obtoženec branitelj odv. Zennaro. Danes bodo porotniki izrekli svojo sodbo, nakar bo predsednik cav. Ferri dolečil tej razsodbi odgovarjajočo kazn.

Danes se prične na poroti proces proti Ivanu Delpinu radi poskušene umora.

Po obsodbi obtoženca Alojzija Molina se bo pričel danes na tukajšnjem porotnem sodišču proces proti Ivanu Delpinu, ki je obtožen poskušene umora.

RIHEMBERG

Po približno dvajsetletnem nemurnem delovanju nas je zapustil naš organizat in pevovodja gospod Valentič. Ni bil g. Valentič izmed onih dremavih organizatov, ki navadno pevce dvoje, troje maš, pa še nekoliko pesmi za popoldanski blagoslov. Dvajsetletno učenje slovenske pesmi ni ubilo v njem iniciativnosti ter korakanje vstrie z novimi strujami v slovenski glasbi. Prosvetna društva v predvojni dobi so ležala v precejšnji meri na njegovih ramenih. V povojni dobi so odpadli učitelji in g. Valentič se je pokazal še bolj moč na mestu. Sprejel je poučevanje tudi drugih zborov. Pravilno je precenil čas in njegove zahteve ter izbral razlike. Zato ga je vzljubil ves Rihemberk. Njegovo delo leži v prelepi pesmi, ki jo čuješ, priprosto in brez priprave, v Rihemberku tako lepo kot težko kje drugje. Odsel je g. Valentič v bližnji Šmarje. Privoščimo našim sosedom, da bodo tudi oni deležni dobre pevovodske roke g. Valentiča. Žal, da se temu voščilu pridružuje grenka misel: kako da ni mogel ostati med nami. — Hvaležna mladina.

GOBE.

Živinozdravnik, vinski davek, vinska kupčija in naše prične roke.

Le nekaj dni je od tega, — ko je privozil v našo vso osebnost ter se je razširil glas, da so prišli Cerkljani po našega živinozdravnika dr. Josipa Stembergerja, kateri je komaj okrevljal po dolgi bolezni — dobljeni v svojem poklicu v Cerklnem —, da zopet nastopi svojo službo. — Ako bi mi zaznali zato malo prej, — bi nam jo Cerkljani ne odkurili tako na lahko s svojim plinom brez slovesa. Doktorju pa za sedaj naša srčna hvala za pomoč in nasvete katere je blagohotno in brezplačno delil nam vsem. — Ostanj nam zdrav!

Kakor po drugih vaseh na Vipavskem, tako je bil tudi nam vročen poziv za plačilo zastarelega vinskega davka vinski davek iz leta 1923 in sicer ne za malo svoto; — gre za približno od 55 do 65 tisoč lir. — Tako da bi morala dati povprečno vsaka druga hiša po eno kravo iz hleva, da bi izplačala. Naprosili smo našega g. potešteta, če bi morda on kaj ukrenil pri višji oblasti, da se nam ta davek popolnoma črta — posebno z ozirom na današnji kritični položaj vipavskega vinogradništva. G. poteštati nam je obljubil, da se bo z vso vmeno zavzel za stvar, da se bo povoljno rešila. Za vsak uspeh mu bomo neizmerno hvaležni.

Vinska kupčija pri nas še ni odprta, ker je naše vino za poletje zelo vzdržno. Zato nastopi šele spomlad. Upanje imamo, da nas zopet obiščejo naši stalni odjemalci Cerkljani, Idričani in Postojanci kot lansko leto. Na zahtevo jim lahko tudi pošljemo „pokušnje“ in ceno prvovrstnega rizičnega, zelenca, burgunderca, in pinole. Lahko bi se oglašili tudi kaj Tolmici, Kobaridci, Bovčani in drugi. Ne bilo bi jim žal, ko bi se enkrat prepričali o kakovosti našega vina. Zato, kupci, le obiščite nas.

Po zaslugi prve tople zime se je na novo napravilo precej novih vinogradov, zasajenih s prvovrstno trto. In posebno mlajši kaj radi in s pridom zasajajo naše gričke s sadnim drevjem v upanju na boljše čase.

ERZELJ

Naša vasica — lepo izletišče, o poteh in zrakoplovih ter o vinskem davku in zvonovih, ki jih čakamo

Male vasice na griču je Erzeli, a izletnikom iz Trsta in drugih krajev jako priljubljena s svojim lepim razgledom po Vipavski dolini, Krasu in na Furlanijo. — Posebno pa sedaj spomladi, ko bo vsa v cvetju, bo polna mladih in močnih izletnikov z nahrbtniki na ramah in bo gotovo dobro obiskana. Da se ne bodo pritoževali radi slabih poti, zato je že poskrbel naš občinski načelnik, da so se popravile.

Ker so nas bližnji Gočani vedno zasmehovali, da si moramo nabaviti zrakoplov — radi slabih poti, — jim letos mi pripomočemo, da si ga sami nabavijo, ker so njih ceste v takem žalostnem stanju, da je človek v nevarnosti, da si zlomi nogo ali da mu običi čevljev v blatu.

Tudi k nam je prišel vinski davek iz leta 1923, toda naprosili smo višjo oblast, da se nam terjatev olajša, kar nam je bilo tudi po prizadevanju našega g. poteštata obljubljeno.

Ker ima naša cerkva na griču le en zvon — in da temu malemu zvonu ne bo dolg čas, smo nabrali na pobudo našega župnika lepo vsoto in naročili nove zvonove, ki jih upamo kmalu dobiti in tudi slovesno blagosloviti.

Iz tržaške pokrajine

TOMAJ

Avtomobil se prevrnil. — Zope: zima.

Pretekli četrtek 15. t. m. je prišel neki gospod iz Trsta — Rocola po 12 hl terana k Josipu Škerlju v Tomaju. Prišel je s tovornim avtomobilom. Ko je bilo vino napolnjeno ter plačano, so se dotični gospodje poslovili ter odpravili proti domu. Kmalu pa so zapazili, da ni pri avtomobilu vse v redu, radi defekta pri zadnjem koncu. Takoj nato se je odpravil sofer na poštni urad v Dufolje, da telefonira v Trst gospodaru po drugi avto. Med potjo sreča avto, kateri vozi mleko iz Vipavske doline v Trst, ter prosi dotičnega soferja za pomoč. Ta prošnji takoj ugoditi ter gre in pregleda, jeli pot za to ali ne. Končno ugotovi, da bo šlo. (Bilo je namreč nekaj s. ceste.) Ko se odpravi slednji z glavne ceste s polnim avtomobilom mleka, telet, jagnjet in drugega na pomoč, se je v bližini vile „Tence“ usul teren, kateri je bil vsled dolgega dežja namočen, ter avto je zdrknil v dva metra globok vrt. K sreči se soferju ni zgodilo nič hudega, le prestrašil se je hudo, a sofer po kvarjenega avtomobila je pravčasno skočil iz avtomobila, ko je videl, da se pogreza. Drugi dan so avto od dveh popoldne že spravili iz vrta.

Zadnjih par dni imamo precej mraz zjutraj in zvečer; zjutraj kaže toplomer 2 stopinj pod ničlo, voda je zmrznila, a upamo, da to ne bo trajalo.

Znanost in umetnost

Kijpe „Slovenske Matice“ za l. 1928

„Slovenska Matica“ je bila ustanovljena leta 1864. in je torej najstarejša slovenska književna družina. Izdajala je predvsem slovenske ter znanstvene knjige. Pred vsem si je nadela takrat nalogo seznaniti svoje čitatelje z njihovo zemljo, zgodovino in z njihovim lastnim značajem. V ta namen je začela izdajati celo vrsto zemljepisno — zgodovinskih spisov ter „Slovenske narodne pesmi“, ki jih je po večini zbral prof. Strekelj. Njeno delo, ki je pred vojno bilo v popolnem razmahu, se je radi svetovnega poziva moralo prekiniti, toda tudi povojne slabše razmere niso dopuščale, da bi „Slovenska Matica“ takoj nadaljevala z izdajanjem svojih publikacij. Se le leta 1920. je pričela vnovič, toda le z nerednim izdajanjem nekaterih knjig. Z letošnjim letom pa se je organizirala zopet v svoji stari formi ter izda naslednje štiri knjige: 1.) Dr. Izidor Cankar, „Zgodovina likovne umetnosti v zahodni Evropi. 2. snopič“ (Prvi snopič je že izšel, in sicer tudi v založbi „Slovenske Matice“ pod naslovom „Slikarstvo od začetka krščanske umetnosti do leta 1000.“ Ta knjiga, ki je zelo okusno opremljena, obsega 136 strani ter ima 34 slik, ki so brez izjeme upravljenе za to izdajo. Ta snopič posebej, ki stane v vseh knjigarnah 80 Din.,

dobe člani za 50 Din. Je pa to delo vredno svojega avtorja, znanstvenika in strokovnjaka v umestnosti zgodovini, univ. prof. dr. Cankarja; 2. knjiga se imenuje „Moja hoya na Triglavu“. Spisal dr. Janez Mencinger, na novo urenil dr. Jos. Tominec. To delo je najboljši umetniški prozovod pisatelja Mencingerja ter ena izmed najboljših umetnin slovenske literature; 3. knj. je iz svetovnega slostva. Ime uje se „Sveta Ivana“ in je delo, ki ga je spisal priznani svetovni pisatelj Bernhard Shaw. Prevod pa je izvršil pesnik, letošnji petdesetletnik Oton Zupančič; 4. knjiga je dr. Ivana Laha „Češka antologija“. To je zbirka najboljših del češkega pesništva z daljšim predgovorom dr. L. L., v katerem nam avtor pouči o razvoju češkega slostva od njegovega početka pa do najmodernejše dobe. Vse to štiri knjige, ki so ali znanstveno ali umetniško visoke vrednosti, se dobe za le 50 naročnino 50 Din.

Kdor se želi naročiti, naj se obrne do g. Karla Bajca v Gorici, via G. Carducci 7, I., bodisi osebno ali pismenim putem, toda najkasneje do 1. aprila t. l. Javijo naj predvsem svoj natančni naslov. Naročnina, ki se lahko takoj plača, ali pa eventualno tudi pozno je poravnana, znaša 50 Din po valutni, poleg eventualnih pošiljatevni stroškov. Kdor bi hotel še posebej naročiti I. snopič „Zgodovine“ dr. Izidorja Cankarja, naj to izrecno javi.

LISTNICA UREDNIŠTVA

Dopisniku iz Ajdovščine: Vaš dopis o pomanjkljivosti občinske uprave smo prejeli, toda ni nam možno javno nastopiti proti javnemu funkcionarju le na podlagi takih splošnih ugotovitev.

ZAHVALA

Vsem onim, ki so na kaljenik. II način sočustvovali bodisi s tolaž. II besedo bodisi z dejanjem o priliki izgube naše nepozabne

IVANKE

Posebno zahvalo pa izrekamo pred. duhovščini, pevcem za prelete poslovne pesmi, dekletom in fantom ter vsem darovalcem cvetja.

TOLMIN, dne 19. marca 1928.

Družina Kuk.

MALI OGLASI

SMILAJOD - Castellonovich je priznan kot najboljši sredstvo za čiščenje krvi, priporočljivo za pomladno zdravljenje, proti omotici, proti udarjenju krvi v glavo, proti motenju vida pri starih osebah, proti arteriosklerosi (pospeneanju žil) in sploh proti vsem motenjem, ki izvirajo iz slabe cirkulacije krvi. Dobiva se v lekarni Castellonovich, Trst, via de' Giuliani 42

ZLATARNA AIBART D'OUH
Trst, Via Mazzini 46
Kupuje krome po 137
Popravlja in prodaja zlatarino.

NA OBROKE!

Obleke, paletots, dežni plašči, tkanine, perila, platno, dežniki, gilets, volneni pullover, blago velour i. t. d. i. t. d. Znižane cene. Pogoji ugodni. Via Roma 3, III. nadstropje

Dr. SARDOČ
ZOOZDRAVNIK
VIA S. LAZZARO 23, II.

P O D L I S T E K

V. J. KRIZANOVSKA:

Pajčevina

(43)

Roman v štirih delih

Iz ruščine prevedel I. V.

Juričeva oporoka, s katero je odstranil očeta od varuštva nad Milico, je ranila njegovo samoljublje. Sicer pa je Mihailu Petroviču vest rekla, da je bilo sinovo nezaupanje zasluženno: enkrat je že žrtvoval Juričeve interese lokavi ženini lakomnosti, kdo bi mogel jamčiti, da ne bi drugič šel preko interesov Milice zaradi pohlepa Matilde Ferdinandovne.

Vsi ti vzroki skupaj so ogorčili generalovo srce. Toda kakor vsi breznačajni ljudje, se ni upal nastopiti in odkrito povedati svoje mnenje, ampak je izlival svojo zatajevano jezo v malenkostnih preprih z ženo; toda dasi jo je smatral za glavno krivko vseh svojih nesreč, se ni upal ali ni mogel izpod njenega vpliva.

Tako je zadeva o zastavitvi Vsesvjatskega ostala tajna za nedomače, a Jurij ni hotel v oporoki izpreminjati materine volje, zato se Valerijan Petrovič ni vmešaval v upravo posestva vkljub Libermanovim sleparstvom. Omejil se je na to,

da je skušal popraviti zlo, ki ga je grabežljivi Nemec delal uropanim kmetom.

Milica je že končala šestnajsto leto, ko je Valerijan Petrovič težko obolel na srcu. Bolezen je bila sicer stara, toda on se ni zmenil zanjo, dokler ni zavzela hudih oblik. Na prošnje svoje varovanke je Valerijan Petrovič šel v Petrograd, da se posvetuje z zdravniki. Vkljub uspešnemu zdravljenju je zdravnik pridržal bolnika za daljši čas v Petrogradu in Valerijan Petrovič se je s težkim srcem naselil v prestolici.

Bilo je jeseni, zato je sklenil, da uporabi zimo za Miličino razveseljevanje in izpopolnjevanje v tujih jezikih, glasbi in slikanju.

Milica je bila še premlada za vstop v svet po varuhovem mnenju, toda rade volje ji je dovoljeval prisostvovati sprejemom mlade Jurasove, ki se je zelo zavzela za njo in jo vodila s seboj po koncertih in gledališčih. Ravno tedaj je Matilda Ferdinandovna pripeljala s seboj s sinovega posestva obe vnukinji, da jih vpelje v svet in jim po možnosti preskrbi moža. Bila je primorana sprejemati možave vnukinjo, kar ji je bilo sila neprijetno, ker izredna Miličina lepota, njena prirojena ji dražest in premoženje je v očeh družbe popolnoma zatemnila mladi baronesi. Generala ni štedila z grajo o njeni vzgoji, njenem obnašanju in celo o njeni zunanosti, dajajoč Milici laskave primke, kakor: „divja kozakinja“, „nebrzdano žrebe“ in „Geldprütz“.

Vkljub babičini nenaklonjenosti se je Milica sprijateljila s Kiti. Dobra, skromna in prostodušna Kiti je brez vsake zavisti dala prednost sestrični, iskreno se je je veselila in se izvrstno počutila v njeni družbi; odkrita in dobra Milica se je tudi navezala na prijazno deklico, ki se vkljub svoji vzgoji ni navzela oholosti in napačnega rodoljubja svoje rodbine. Odnosaji z Meli pa so bili hladno vljudni, ker ta je očitno zavajala Milico in je ni marala. Po zunanosti je bila Meli podobna materi in dasi je bila skopa, naduta in samoljubna, ni zatajevala teh nedostatkov osebne neskrupnosti.

V Petrogradu se je Milica srečala s svojim prijateljem iz mladih let. Leto prej je Rostislav izgubil očeta, ki je pred smrtjo skoraj vse premoženje zapravil. Sin je bil na tem, da uredi zamotane denarne zadeve po očetu. Vkljub temu, da je prišel ob svoje premoženje, ni klonil z duhom, ampak je sklenil, da si z lastno močjo približe pot, in vstopil je v akademijo generalnega štaba. Z zasebnimi posli in učenjem zelo zaposleni mladenič si je utrgal še toliko časa, da je posestal Valerijana Petroviča.

Med običajnimi posetniki hiše grofa Aleksija Jurasova, kamor je Milica pogostoma hodila, je bil tudi knez Igor Zagarin, — mlad, čeden gardni častnik, ki je bil polbrat gospodinje in Rostislava Šepin-Kromskega.

Dasi se Milica ni prištevala še k gospodičnam

godnim za možitev, se je začel knez zanimati zanj, in ji je vztrajno dvoril, da so ga drugi smatrali za njenega bodočega ženina. Milica pa se z naklonjenostjo sprejemala kne